

Redatruppens kunstneriske Indflydelse af Farida Fahmy, oversat af Bente G. Petersen

Artikel #4 af 8

Feltarbejde **Mahmoud Redas Tilpasning af Traditionelle og** **Indfødte Danse til Scenebrug**

Traditionelle og Oprindelige Dansebegivenheder Undersøgt

Det er nødvendigt for mig her at understrege, at man ikke ved, om de dansebegivenheder, der blev undersøgt og dokumenteret for mere end 50 år siden, stadig finder sted på deres oprindelige lokaliteter. Sociale, kulturelle og demografiske forandringer har forekommet i enhver af Ægyptens regioner. Udviklingen af urbanisering i landdistrikterne har medført en ændring i beboernes levevis. Indførelsen af tv, video og satellit samt sociale medier har påvirket den måde, hvorpå folk tilbringer deres fritid.

Ægypten omfatter forskellige kulturområder. Der er beduinerne fra de vestlige og østlige ørkener, beboerne i Nildeltaet i nord, indbyggerne i både det nordlige og sydlige Øvre Ægypten og Nubien og beboerne ved Rødehavskysten og Sinai, ligesom beboerne i Al-Wadi, Al-Gadid samt oaserne Siwah, Dakhla og Kharga. I disse områder er der forskellige traditioner for musik og dans. Dans har sin plads i religiøse og sekulære begivenheder såvel som ved private og offentlige festligheder. Den spiller en væsentlig rolle i ceremonier som bryllupper, omskæringer og ved andre lejligheder. I visse fjerntliggende områder forekommer nogle bevægelser, der kan beskrives som dans ved begravelser.

Feltarbejdet, der tjente som grundlag for indsamling af dansemateriale til Mahmoud Redas scenetilpasninger

Dans er den lidenskab, der styrer både Mahmoud Reda og mig selv. I en vigtig fase af sin kreative udvikling som koreograf organiserede han feltture til forskellige dele af Ægypten i søgen efter materiale til sine forestående optrædener. Disse feltture fandt sted i årene 1965 til 1967. Hans mål var ikke at undersøge de oprindelige dansetraditioner og begivenheder, han var vidne til med etnografisk formål. Hans tilpasninger var aldrig tænkt som nøjagtige gengivelser af de indfødtes danse, som han iagttog og dokumenterede. Indsamling af materiale skete primært for at finde inspiration og opdage de muligheder, som traditionel dans kunne tilbyde scenen.

På hver enkel af vore ture tog vi forskellige medlemmer af hans gruppe med os, både mænd og kvinder. Han mente, at hans dansere skulle lære processen for dokumentation. Det var vigtigt at tage direkte kontakt med folk og at blande sig

med dem. At opleve bevægelsen og deltage i begivenhederne, når det var muligt, var værdifuldt ikke blot for at lære bevægelserne, men for at indfange ånd og stil for det enkelte dansearrangement. Senere på dagen blev de grundlæggende bestanddele af disse danse klarlagt, analyseret og herefter dokumenteret.

Desværre var hans bestræbelser efter at lære dem at forske med indsigt i hans arbejdsmetode nytteløs. Siden da har ikke et eneste medlem følt behov eller taget initiativ til at følge i hans fodspor, ærgerligt, især da der var mange egne af Ægypten, der endnu ikke var udforsket. Disse dansere valgte at gengive, hvad de havde opsamlet fra hans danse og undervisningsmetode og optræde på hoteller og turistområder eller at rejse og undervise i udlandet.

Dokumentationen for disse feltture tog mange former: beskrivelser på skrift, billeder og båndoptagelser og ved sjældne lejligheder 8mm film. Grundet datidens begrænsede adgang til avanceret fotoudstyr blev arrangementer, der foregik om aftenen ikke fotograferet. En af de mest mindeværdige lejligheder var Al-Dahiyah i det nordlige Sinai. Mens denne dansebegivenhed ikke kunne dokumenteres fotografisk, er den stadig printet i mit sind trods de mange år, der er gået. At opleve dansene i deres naturlige omgivelser er en oplevelse, der er svær at glemme.

Under disse ture blev musikinstrumenter, der var kendetegnende for hvert område, noteret, og alle nye og anderledes rytmer blev undersøgt. På grund af de forskellige dialekter, der findes i de forskellige områder af Ægypten, blev sange optaget, og teksterne dechifreret. Disse traditionelle sange blev altid præsenteret på scenen på deres oprindelige dialekt. Hver enkelt detalje af kostumer og smykker blev undersøgt og noteret. Sommetider oplærtes vi i at bære de forskellige kostumer og tilbehør.

I visse samfund i Ægypten, når forskerne havde vanskeligt ved at få adgang til at se kvinderne danse, besøgte jeg deres private boliger, optog deres sange og lærte deres bevægelser. I andre tilfælde efterlignede samfundets børn den måde, deres mødre dansede og demonstrerede, hvordan deres traditionelle dragt blev båret.

Hver enkelt dans blev omarbejdet i overensstemmelse med sit potentiale. Nogle danse lagde op til et større valg af bevægelsesindhold, mens mere kunstnerisk frihed i form af fornyende, dog konsekvente tilføjelser blev udvist i andre danse. De typiske rumlige formationer af hver danseudførelse blev bevaret og i nogle tilfælde udvidet. Overflødige klappemønstre begrænsedes til nogle dele af dansen, mens andre væsentlige rytmiske mønstre blev videreudviklet.

På grund af Mahmoud Redas kulturelle finfølelse forstod han vigtigheden af de sociale koder i de egne, han besøgte. Hans koreografier tilpassedes lokal tradition ved opretholdelse af den oprindelige grad af nærhed mellem mænd og kvinder og deres indbyrdes forhold i hver enkelt indfødte dans. Ved visse lejligheder holdt hans introduktion af kvindelige dansere i mandligt dominerede danse sig indenfor de sociale rammer og blev accepteret af det Ægyptiske publikum som helhed. Disse feltture frembragte en stor variation af bevægelsesvokabularier. De blev så tilføjet træningsklassernes repertoire. Mahmoud Reda tog sig flere kunstneriske friheder i sine koreografier af nogle traditionelle danse, der indeholdt beskedent variation, mens han holdt sig indenfor de originale rammer og æstetik. Andre danse, der havde udprægede kvaliteter og bevægelsesrigdom, blev umiddelbare inspirationskilder.

Nærværende tekst er ikke tænkt som et dybdeborende studie af hver dansebegivenhed, vi tilpassede scenebrug. Mit formål er her at give læseren et overblik over forskningen, der blev foretaget af Redatruppen i løbet af den periode, hvor vi rejste til forskellige guvernorater i Ægypten. Mange af de danse, der blev undersøgt, fik førstepræmie i betydningsfulde internationale folklørefestivaler.